

λείπουν μιὰ καὶ καλὴ οἱ ἀφορμὲς γιὰ διχόνοιες.

Τέτιο τὸ σχέδιό μας. Φτειάνουμε, δηλ. μ.ὰ Βουργαρία, ποὺ πρέπει νὰ μένη εὐχαριστημένη. Ἄν ἔμεινε εὐχαριστημένη μὲ δίχως τὴν παραλλία ποὺ τῆς δώσαμε στὸ Αἰγαῖο, ἀκόμη καλύτερα γιὰ μᾶς, γιὰ νᾶχη συνέχεια ἢ Ἑλλην. Μακεδονία μὲ τὴν Ἑλλην. Θράκη, ἀλλὰ δυσκολοπίστευτο. Κι ὅχι μόνο τὰ μεγαλύτερα κομμάτια. παίρνει ἡ Βουργαρία, ἀλλὰ καὶ τὰ παχύτερα, δηλ. τὰ πεδινότερα. Δὲν πολυζηλεύουμε ὅμως, ἀφοῦ σκοπὸς μας εἶναι ἡ στενότερη Ὁμοσπονδιακὴ ἔνωση τῶν βαλκανικῶν.

Τελειόνοντας εὐχουμαι μὲ τὴ μοιρασιά ποὺ συμφωνήθηκε νὰ μείνουν πιὸ εὐχαριστημένοι ὅλοι οἱ σύμμαχοι παρ' ὅσο θᾶμεναν, ἂν ἔμπαιναν σὲ πράξη τὰ πάρα πάνου. Μόνο θέλω νὰ προστέσω ὅτι οἱ σύμμαχοι, ὅπως τὸ παρατήρησε κ' ἓνας ἀνταποκριτὴς τῆς «Ἀκρόπολης», χρέος ἔχουν στὴ συνθήκη ποὺ θὰ κάνουν μὲ τὸν Τοῦρκο νὰ νοιαστοῦν καὶ γιὰ τοὺς Ἑλληνας τῆς Μικρῆς Ἀσίας καὶ γιὰ τοὺς σκλαβόψυχους ἀκόμη Ἀρμένιους, καὶ ὅχι μόνο, ὅπως ἔλεγε ὁ ἀνταποκριτὴς, νὰ ζητήσουν νὰ κανονιστῇ δίκαια ἢ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία τους ἀλλὰ καὶ οἱ οἰκονομικὲς ὑποχρεώσεις τους νὰ κανονιστοῦν δίκαια, γιατί οἱ Τοῦρκοι καὶ γδαρμένους ὅπως εἶναι τώρα θὰ κοιτάξουν νὰ τοὺς ἀπογδάρουν ὕστερ' ἀπὸ τὶς συμφορὲς ποὺ ἔπαθαν, ποὺ δὲν εἶναι λιγώτερο οἰκονομικὲς παρὰ πολεμικὲς. Ἀκόμη, ἂν μποροῦν νὰ τὸ καταφέρουν, πρέπει νὰ κοιτάξουν οἱ σύμμαχοι νὰ μένη ἡ Μικρὴ Ἀσία στὴ δική τους οἰκονομικὴ ἐπιρροή, κι ὅχι στῶν Εὐρωπαίων. Ἡ κάθε Εὐρωπαϊκὴ δύναμη ἔχει τὶς ἀποικίες καὶ τὶς κατακτήσεις της κ' ἐπομένως ἔχει ποῦ νὰ πλῶνῃ τὶς ἀρίστες της. Τὸ ἴδιο πρέπει νὰ γίνῃ καὶ γιὰ τὴ Βαλκανικὴ δύναμη μὲ τὴ Μικρὴ Ἀσία. Αὐτὸ ὅμως ἂς μὴ τὸ φωνάζουμε καὶ πολὺ, γιατί δὲ συμφέρει στοὺς μεγάλους λύκους.

27. 10. 912.

ΛΥΔΟΣ ΠΟΛΑΒΡΟΣ

Σὰ νὰ φαίνεται πὼς οἱ σοφοὶ ὅλοι κι ὅλοι οἱ μεγάλοι ποιητάδες σ' ἓνα τέτιο συμπέρασμα φτάνουν — πὼς τὸ αἶνιγμα τῆς ζωῆς δὲν ξεδιαλύνεται γιατί αἶνιγμα δὲν ὑπάρχει. Τὸ αἶνιγμα εἶναι κατασκευὴ δική μας γιατί ἐμεῖς γυρῆβουμε νὰ βροῦμε πάντοτε αἰτίες ξεχνώντας πὼς ἡ ἔνοια τῆς αἰτίας εἶναι τῆς λογικῆς μας εἰδωλό κι ὅχι πραγματικότητα, πὼς ἡ μόνη ἀλήθεια κι ὁ μόνος σκοπὸς τῆς ζωῆς μας εἶναι νὰ ζοῦμε ὅσο γίνεται πιὸ ζωντανά, πιὸ ἡρωικά, πιὸ δυνατά, πὸ θεληματικά, π.ὸ μεγάλα. Κ' ἡ ἔνταση θὰ φέρνει τὴν καλιτέρεψη καὶ τὸ ἀνέβασμα τῆς φυλῆς, πιὸ διαλεχτὴ συνείδηση καὶ πιὸ πλαιυνόνητη ὁμορφιά.

ΕΡΜΟΝΑΣ

ΕΝΑΣ ΑΘΡΩΠΟΣ

Ἦν ἐξοῦσε ἀνάμεσό μας ὁ Γκαίτε, εἶμαι βέβαιος πὼς ἀπὸ τὰ ἐνέα δέκατα τῶν πατριωτικῶν στίχων ποὺ φαίνονται πρὶς στίλβες τῶν ἐφημερίδων, θὰ προτιμοῦσε τὸ ἔργο τοῦ Ματσούκα, ποὺ μετατόπισε τὰ θοῦρια ἀπὸ τὸ στίχο στὴν ἰδία του τὴ ζωὴ, καὶ τώρα γυρίζει στὰ στρατόπεδα, ἀπὸ τὰ γυρίζει στὶς ἐφημερίδες.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Ὁ Ματσούκας τραγούδησε μὲ τὸ τοιφεζί. Ἀκολουθώντας τὸ στρατὸ τοῦ Διαδόχου ἀπὸ τὴ Λάρισα ἴσαμε τὴ Σαλονίκη, δὲν κατάφερε, λέει, νὰ γτειάξει τὴν ὄνειρεμένη χρυσὴ κορνίζα στὴ ζωὴ του, μὲ τὸ θάνατο. Πολέμησε μὰ δὲ σκοτώθηκε. Κι οὔτε πληγώθηκε. Καὶ λυπᾶται κατὰκαρδα γι' αὐτό.

Ὅσοι δὲν τὸν ξέρουν τὸ Ματσούκα, τὰ παίρνουν τὰ λόγια του γιὰ φαίμαρονάδες καὶ χαζογελάνε. Μὰ ὅσοι τὸν ξέρουν, τὸν πιστεύουνε καὶ τονὲ θαμάζουνε. Κάτου ἀπὸ τὸ Ματσούκα τὸ ρήτορα καὶ πολυλογά, κρύβεται ὁ Ματσούκας ὁ ἄθρωπος. Καὶ εἶναι τόσο ὠραῖος καὶ τόσο ἐπιβλητικός, μὲ τὶς σκέψεις του καὶ μὲ τὶς πράξεις του τὶς εὐγενικές, ὁ ἄθρωπος Ματσούκας, ποὺ σβήνει τὸ ρήτορα καὶ τὸν πολυλογά.

Ἀληθινά, καθὼς τὸ λέει, ὁ Ποιητὴς, θούριο ἢ ζωὴ τοῦ Ματσούκα. Θούριο μὰ κ' ἐλεγκία μαζί. Αἰονταρόψυχος μὰ καὶ πονόψυχος. Πρῶτος στὸν πόλεμο μὰ καὶ πρῶτος ὅπου ἡ φωνὴ τῆς Δυστυχίας τὸν καλεῖ. Ἔχει αὐτιά καὶ τὴν ἀκούει καλὰ τὴ φωνὴ αὐτὴ ὁ Ματσούκας. Ἀλτρουϊστὴς ὅσο κανέναν ἄλλος. Καὶ σκορπιοχέρης ὅσο οὔτε ἑκατομμυριοῦχος. Νὰ τὸν ἀκοῦτε νὰ σᾶς δηγᾶται κάτι ἐπεισοδία του στὸ Βόλο καὶ νὰ τρίβετε τὰ μάτια σας. Ἐκατομμυριοῦχο ἔχετε μπροστά σας ἢ τὸν ἀπένταρο καὶ ἀχτήμονα Ματσούκα;

— Καταξεντέλισες τοὺς ταλλαράδες! τοῦ εἶπα σὲ μιὰ στιγμὴ δικιολογιμένου ἐνθουσιασμοῦ.

Κοῦμα ποὺ δὲν κρατᾷ ἡμερολόγιο τῆς ζωῆς του. Ἐνα τεφτέρι ποὺ νὰ σημειώνει ξερὰ ξερὰ τὶς πράξεις του. Τὸ τεφτέρι αὐτὸ θὰν τονὲ δόξαζε μιὰ μέρα περσότερο κι ἀπὸ τοὺς στίχους του κι ἀπὸ τὰν τιτορπιλικά καὶ ἀπὸ τὰ κανόνια ποὺ πρῶσφερε μὲ τὸ τραγούδι του στὴν πατρίδα.

Νά, λίγες ἀραδοῦλες ἀπὸ τὸ τεφτέρι αὐτὸ τὸ ἀνύπαρχτο:

Βόλος 4, λ. χάρη, τοῦ Ὀχτώβρη. Ἐφημερώματα

γύριζα στους δρόμους καὶ στάθηκα μπροστὰ σ' ἓνα φτωχόσπιτο, χαμηλό. Τὸ τζάμι τοῦ παραθυριοῦ εἴτανε σπασμένο. Ἔσκησα καὶ εἶδα μέσα. Ἐνας ἄντρας ἔτοιμος νὰ φύγει. Μιὰ γυναίκα, κρατώντας ἓνα μωρὸ στὴν ἀγκαλιά του, ἔκλαιγε·

— Γεώργιο μου, ποῦ πᾶς ; ποῦ μᾶς ἀφίνεις δίχως πεντάρα, δίχως ψωμί ;

— Ἀσε με, γυναίκα, ἄσε με ! Ἡ πατρίδα μὲ καλεῖ.... Τί θές νὰ κάνω ;

— Καὶ μεῖς ;

— Ὁ Θεὸς πιά !

Κ' ἔφυγε ὁ ἄντρας κλαίγοντας. Εἶχα δυὸ εἰκοσιπεντάρικά στὴν τσέπη μου, τᾶβγαλα καὶ τᾶρηξα μέσα στὴν κάμικη, μπροστὰ στὰ πόδια τῆς γυναίκας, ἀπὸ τὸ σπασμένο τζάμι.

Γλύκοβο τόσες τοῦ Ὀχτώβρη. Σήμερα ἡ πυροβολαρχία μου, ἡ Νέα Γενεά, βαφτίστηκε στὴ φωτιά. Ἐρηξε τὶς πρῶτες ὀβίδες τῆς σὲ καμιά διακοσαριά Τούρκους ποῦχανε στριμωχτεῖ μέσα σὲ μιὰ ἐκκλησιά.

— Νὰν τονὲ ρήξουμε τὸ Ματσούκα! φώναξε ὁ ἀξιωματικός, ἀποκιλώντας ἔτσι τὰ κανόνια τῆς πυροβολαρχίας του. Καὶ εἶμουνε πλάϊ κι ἄκουσα τὰ λόγια τοῦ ἀξιωματικοῦ κι ἄκουσα καὶ τῶν κανονιῶν τὸν κρότο.

Ἀθήνα, 12 τοῦ Νοέβρη. Σήμερα πῆρα ἀπὸ τὸν ἔμπορο Μ. τρία εἰκοσιπεντάρικά. Μοῦπε, ὅποτε μοῦ χρειάζονται παράδες νᾶνοίγω μοναχός μου τὴν κάσα του καὶ νὰ παίρνω. Ἀπὸ τὶς 75 δρ. ἔδωσα 20 σ' ἓνα φίλο μου φαμελίτη ποὺ δυστυχοῦσε, μοίρασα τὶς ἄλλες τριάντα δῶ καὶ κεῖ, καὶ μοῦμειναν καὶ μένα εἰκοσιπέντε γιὰ νᾶχω κι αὖριο νὰ δώσω. Ὅσο γιὰ φαή, θὰ πάω στοῦ φίλου μου Τ. νὰ φάω τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδι ἔχει ὁ Θεός.

Νά, ὁ Ματσούκας, νά, ὁ ἄθρωπος.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

Σ' ὅσους φίλους μᾶς γράφουνε νὰ τοὺς στέλνουμε τὸ « Νουμᾶ », ἀναγκαζόμαστε νὰ παρατηρήσουμε πὼς μᾶς εἶναι ἀδύνατο νὰν τονὲ στέλνουμε χωρὶς προπλερωμῇ. Ὡς πρὸς αὐτὸ, ἡ ἀπόφασή μας εἶναι τελειωτική.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ἰδιοχτήτης: Δ. Π. ΤΑΙ'ΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ἀρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομὴ χρονιάτικη: Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἔξωτερικὸ φρ. χρ. 12,50.—Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες συνδρομὲς (3 δρ τὴν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητὴς ἂν δὲν προπλερώσει τὴν συνδρομὴ του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο. — Τὰ περασμένα φύλλα πουλιῶνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κιόσκια, καὶ στὶς ἐπαρχίες σ' ὅλα τὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ "ΠΑΙΑΝΕΣ,"

1

Στὴν πολεμύκραχτη φωνή—τρανὴ κλαγγὴ καμπάνας—
Τρικυμιστὰ περίχαρα τραγούδια ἀντιλαλοῦνε,
Κ' ἡ Ὀρμὴ τ' ἀδρόχυνια κορμιά τῆς Νιότης τρεμοπένει
Μὲ τὶς καρδιὲς π' ἀνθίζουνε κρυφῆς χαρᾶς ἐλπίδες....

Ἡ Μάννα ὁμορφοξυπνητή—ἡ Ἀναστημένη Μάννα—
Τὸ δρόμο τὸ δαφνόστεφο ξαναρχινάει—μὰ θέλει
Γιὰ ν' ἀποχτήσῃ τὴν παλιὰν ὀρμὴν τὴ δοξοπλάστρα
Αἷμα τῆς νιότης ἄλικο, νικητὴρα, νὰ βνζάξῃ....

Καὶ στὸ τρανὸ σου κάλεσμα, Ὁμορφοπλάστρα, οἱ γιοί σου
Δράμουν στὸ χαροπάλεμα στὰ μαρμαρένια ἰλώνια....
Καὶ τ' ὄνειρό μας—νικητὲς στὴ θρανηρεὴ ἀγκαλιά σου.

Βραγιὲς κρῖνα ματόβρεχτα κι' ἀπλοχεριὲς τὰ ρόδα,
Μπροστὰ σου νὰ σκορπίσουμε.... Κ' ἐοὶ χαμογελοῦσα
Τρυγῶντας ἀσημόφυλλα νὰ πλέξεις μας στεφάνια !....

2

Ξάφρενη, ξανεμίζοντας ξανθόφωτους βοστρύχους,
—Ὡραία Ἑλλάδα—στῶν μαχῶν τὴ δόξα ὀρμᾶς. Καὶ γύρα
Ἡ δυνατόρριζη γεννιά σὲ ζώνει καὶ σαλεύει
Ὁχτους, φαρᾶγγια, λαγκαδιὲς, τραντάχτρα ἢ σάλπιγγά σου....

Καὶ οβοῦν στὸ τρανοβοῦῖσμα, ἡ ψυχροπλέχτρα Ἀγάπη,
Καὶ κάθε πόθου σύφλογο καὶ οἱ καρδιολυῶτρες λύπες
Κ' οἱ τρισηγεῦτρες θύμησης καὶ ἐλπίδες ὄνειριάρες....
Καὶ τῶν γονιῶν τὰ σύθρηνα τῶν χαροκουρεμένων....